

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА планування і організації виробництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з
навчально-виховної роботи
Галина ЄВСЄЄВА

_____ 2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Економіка та організація інноваційної діяльності»**

спеціальність _____ 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Підприємницька діяльність»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Данилова Тетяна Валентинівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна спрямована на вивчення основних положень курсу «Економіка і організація інноваційної діяльності» і містять наступні основні питання: сутність інновацій, особливості створення інновацій та формування попиту на них, інноваційна політика підприємства, оновлення техніко-технологічної бази підприємства, система управління інноваційними процесами, сучасні організаційні форми реалізації інновацій, фінансування інноваційних процесів, моніторинг інновацій, комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності фірми, державне регулювання інноваційної діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	VIII
Аудиторні заняття, у т.ч:	44		44
лекції	30		30
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	14		14
Самостійна робота, у т.ч:	76		76
підготовка до аудиторних занять	30		30
підготовка до контрольних заходів	8		8
виконання курсового проєкту або роботи			

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	8		8
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю	екзамен		

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: вивчення економічної теорії інноваційної сфери діяльності підприємств з метою досягнення ефективності широкого застосування результатів наукових досліджень, пошуків джерел фінансування інноваційних проєктів; надання теоретичних знань щодо сутності механізму функціонування інноваційного процесу.

Завдання дисципліни: вивчення інноваційних процесів, методологічних основ побудови системи менеджменту інновацій, принципів державного регулювання і розробки інноваційної політики; оволодіння практичними методами стратегічного управління інноваціями, методами маркетингу, організації, планування і фінансування інноваційної діяльності на підприємствах.

Пререквізити дисципліни. Навчальна дисципліна «Економіка і організація інноваційної діяльності» базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні дисципліни «Планування і контроль в бізнесі», «Мікроекономіка», «Економіка підприємств».

Постреквізити дисципліни – професійна діяльність за фахом.

Інтегральні компетентності. Здатність генерувати нові ідеї та реалізовувати їх у вигляді обґрунтованих інноваційних рішень; здатність працювати автономно та в команді, у тому числі у складі багатопрофільної групи фахівців; здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Загальні компетентності:

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

РН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

РН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

Методи навчання:

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, лекція, робота з підручником; ілюстрування, демонстрування, практичні роботи);

Форми навчання: індивідуальні, групові, колективні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Характеристика інновацій та інноваційних процесів. Тенденції розвитку. Інноваційна політика.					
Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів.	10	4	2		4
Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки.	8	2	2		4
Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності.	8	2	2		4
Інноваційна політика підприємства.	6	2			4
Управління інноваційними процесами.	10	4	2		4
Управління інноваційним розвитком підприємства.	6	2			4
Разом за змістовим модулем 1	48	16	8		24
Змістовий модуль 2. Система управління і фінансування інноваційних процесів. Організаційні форми реалізації регулювання інноваційної діяльності.					
Організаційні форми інноваційної діяльності.	6	2			4
Особливості створення інновацій і формування попиту на них.	6	2	2		2
Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності.	6	2			4
Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.	4	2			2
Інноваційний проєкт: обґрунтування та реалізація	8	2	2		4
Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.	6	2	2		2
Комерціалізація результатів інноваційної діяльності	6	2			4
Разом за змістовим модулем 2	42	14	6		22
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	30	14		76

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	
1-2	<p>Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів. Сутність, об'єкти та суб'єкти інноваційної діяльності. Етапи, стадії і моделі інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Життєвий цикл інновацій.</p>	4
3	<p>Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку економіки. Генезис інноваційно-підприємницької теорії: теорії циклічного економічного розвитку; інноваційні теорії технологічних змін; теорії технократичного суспільства; сучасні концепції інноваційного розвитку; еволюція парадигми інноваційного розвитку. Інноваційний тип розвитку як мета економічної політики держави.</p>	2
4	<p>Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності. Сутність і завдання державної інноваційної політики. Методи і інструменти державного регулювання інноваційної діяльності. Правові аспекти охорони інтелектуальної власності. Моніторинг інновацій в органах державного управління.</p>	2
5	<p>Інноваційна політика підприємства. Сутність і завдання інноваційної політики підприємства. Принципи формування інноваційної політики підприємства. Складові інноваційної політики підприємства. Інноваційний потенціал підприємства як основа і результат його інноваційної політики.</p>	2
6-7	<p>Управління інноваційними процесами. Інноваційна діяльність як об'єкт управління. Стратегічне планування інноваційної діяльності. Оперативне управління інноваційною діяльністю. Організаційні структури управління інноваційною діяльністю.</p>	4
8	<p>Управління інноваційним розвитком підприємства. Показники оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Інтеграція науки і виробництва. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.</p>	2
	<p>Змістовий модуль 2. Система управління і фінансування інноваційних процесів. Організаційні форми реалізації регулювання інноваційної діяльності.</p>	
9	<p>Організаційні форми інноваційної діяльності. Інноваційні підприємства та інфраструктура інноваційної діяльності. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах.</p>	2
10	<p>Особливості створення інновацій і формування попиту на них. Умови виникнення попиту на інновації. Планування і організація створення нового товару. Види попиту на інновацію і фактори, що впливають на нього.</p>	2
11	<p>Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності. Моніторинг інновацій як основа цілеспрямованого новаторства. Джерела інноваційних можливостей. Моніторинг інновацій і</p>	2

	формування інноваційної політики. Особливості залучення інформації.	
12	Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Техніка і технологія як складові техніко-технологічної бази підприємства. Технічний розвиток і показники технічного рівня підприємства.	2
13	Інноваційний проєкт: обґрунтування та реалізація. Форми та методи управління інноваційними проєктами. Особливості обґрунтування та оцінювання інноваційних проєктів.	2
14	Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства. Принципи оцінювання і показники ефективності інноваційної діяльності. Основні показники економічної ефективності інноваційної діяльності. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій. Оцінювання соціальної ефективності інноваційної діяльності.	2
15	Комерціалізація результатів інноваційної діяльності Характеристика результатів інноваційної діяльності. Сутність та складові процесу комерціалізації інновацій. Види та особливості ліцензійних угод.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1-2	Тема 1. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства. Підтримання технічного рівня виробництва. Розроблення і впровадження нових технологічних процесів.	4
3	Тема 2. Фінансування інноваційних процесів. Джерела фінансування. Оцінка фінансового стану інноваційного підприємства.	2
4	Тема 3. Методи оцінки економічної ефективності інноваційних проєктів. Призначення і класифікація методів. Статичні методи оцінки ефективності.	2
5	Тема 4. Прийняття рішень по інвестиційним альтернативам інноваційних проєктів.	2
6	Тема 5. Оцінювання ефективності придбання і продажу ліцензій.	2
7	Тема 6. Планування ціни та обсягу випуску нового продукту.	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
	лабораторні заняття не передбачені навчальним планом	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	30
2	Підготовка до контрольних заходів	8
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	8
3.1	Джерела інноваційних можливостей	4
3.2	Моніторинг інновацій	4
4	Підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний контроль, письмовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Зі змістового модуля 1. Характеристика інновацій та інноваційних процесів. Тенденції розвитку. Інноваційна політика.

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка поточного контролю складається із:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 15 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 14 балів);
- контрольної роботи за темами 1-8 (максимальна кількість 71 бал).

Відвідування студентом лекцій: був присутній – 1 бал за лекцію; був відсутній – 0 балів.

Відвідування практичних занять: був присутній і активно працював на занятті – 2 бали за заняття; був присутній, але не брав активної участі у практичному занятті (з'явився не підготовленим до проведення заняття, не відповідав на запитання викладача, не брав участі в обговоренні питань) – нараховується 1 бал за присутність на цьому занятті; якщо студент був відсутнім – 0 балів.

Контрольна робота складається з 36 тестових завдань. За кожну правильну відповідь на питання 1-35 студент одержує 2 бали, за виконання останнього тестового завдання – 1 бал.

Зі змістового модуля 2. Система управління і фінансування інноваційних процесів. Організаційні форми реалізації регулювання інноваційної діяльності.

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка поточного контролю складається із:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 14 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 6 балів);
- контрольної роботи за темами 9-15 (максимальна кількість 80 балів).

Відвідування студентом лекцій: був присутній – 2 бали за лекцію; був відсутній – 0 балів.

Відвідування практичних занять: був присутній та активно працював – 2 бали за заняття; був присутній, але не брав активної участі у практичному занятті (з'явився не підготовленим до проведення заняття, не відповідав на запитання викладача, не брав участі в обговоренні питань) – нараховується 1 бал за присутність на цьому занятті; якщо студент був відсутнім – 0 балів.

Контрольна робота складається з 40 тестових завдань. За кожну правильну відповідь студент одержує 2 бали.

Екзамен:

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається зі 100 тестових питань теоретичного курсу. 1 правильна відповідь – 1 бал.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається як середньоарифметична між оцінкою змістових модулів 1,2 та екзаменаційною оцінкою.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущена лекція – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему, якщо пропущене практичне заняття – у формі виконання індивідуального розрахункового завдання. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України «Про інноваційну діяльність». // ВВР.- 2002, №36.

2. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні» // ВВР. - 2003, №13
3. Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків» // ВВР, 1999, № 40
4. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». (Закон від 14.09.06).
5. Антонец В.А., Нечаева Н.В., Хомкин К.А., Шведова В.В. Инновационный бизнес: формирование моделей коммерциализации перспективных разработок: учеб пособие / Под ред. К.А. Хомкина. - М.: Издательство «Дело» АНХ, 2009. – 115 с.
6. Беркун С. Откуда берутся гениальные идеи? Десять мифов об инновации- СПб.: Питер, 2011– 78 с.
7. Васильева Л.Н., Муравьева Е.А. Методы управления инновационной деятельностью. М.: КНОРУС, 2005– 124 с.
8. Гриньова В.М., Власенко В.В. Організаційні проблеми інноваційної діяльності на підприємстві. – Х : Видавничий дім «ІНЖЕК», 2005– 137 с.
9. Дудар Т., Мельниченко Т. Інноваційний менеджмент. – К.: ЦНЛ, 2019 . – 256 с.
10. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності. – К.: Академія, 2005– 141 с.
11. Медведев В.П. Инновации как средство обеспечения конкурентоспособности организации. - М.:Магсит: ИНФРА-М, 2011
12. Майкл Л., Воркс Д., Вотсон-Хемфилл К. Стремительные инновации / Пер. с англ. – К.: Companion Group, 2006. – 179 с.
13. Ольховский В.В. Управление нематериальными активами как инновационным ресурсом развития современных организаций. – монография. –М.: Издат.РАГС, 2009 – 105 с.
14. Онишко С.К. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку. – Ірпінь, НА ДПС України, 2004.– 95 с.

Допоміжна

1. Степанов Р.П., Гончарова Н.П., Андрощук Г.О. Інноваційний бізнес: кредитно-модульна система / навч. пос.. - К.: Книжкове видання НАУ, 2007– 67 с.
2. Страхова С.А. Инновационный продукт: инструменты маркетинга: учебное пособие.- М.: Издательство «Дело» АНХ, 2009. – 165 с.
3. Такер Роберт Б. Инновации как формула роста. Новое будущее ведущих компаний/ Пер. с англ. - М.: ЗАО «Олімп-Бизнес», 2006– 147 с.
4. Трефилова А.А. Оценка эффективности инновационного развития предприятия. – М.: Финансы и статистика», 2005– 147 с.
5. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов.- СПб.: Питер, 2006.– 174 с.
6. Чухрай Н., Патора Р. Товарна іноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві. – К.: Кондор, 2005.– 67 с.
7. Щербань В.М., Козубенко Л.Д. Товарна інноваційна політика. К.: Кондор, 2006– 118 с.
8. Экономика инноваций: Учебник/ Под ред.Горфинеля.- М.: Вузовский учебник.- М.: Вузовский учебник, 2009.– 115 с.
9. Ягудин С.Ю. Венчурное предпринимательство. Франчайзинг. СПб.: Питер, 2011– 57 с.
10. Левченко Ю.Г. Економіка й організація інноваційної діяльності: Курс лекцій для студ. напряму 6.030504 «Економіка підприємства» для всіх форм навч. – К.: НУХТ, 2012. – 163 с.

11. Гугелев А.В. Инновационный менеджмент.-учебник.- М.: Издат. Торговая корпорация « Дашков и Ке», 2008– 85 с.

12. Давила Т., Эпштейн Марк Дж., Шелтон Р. Работающая инновация. Как управлять ею, измерять ее и извлекать из нее выгоду / Пер. с англ.- Днепропетровск, Баланс Бизнес Букс, 2007– 145 с.

13. INTERNET - РЕСУРСИ

1. Економіка і організація інноваційної діяльності. Конспект лекцій – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/16717/1/%D0%9A%D0%9B%2C%D0%95%D0%9E%D0%86%D0%94%2C%D0%9E.%D0%92.%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D1%94%D0%B2%2C%D0%9D.%D0%9C.%D0%91%D0%BE%D0%B3%D0%B4%D0%B0%D0%BD%2C%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BD.%2C26.04.10.pdf>

2. Економіка і організація інноваційної діяльності. Навчальний посібник – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10274/1/Konspekt%20Lekciy.pdf>

3. Економіка і організація інноваційної діяльності – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uchebniks.net/book/215-ekonomika-ta-organizaciya-innovacijnoyi-diyalnosti-navchalnij-posibnik-volkov-oi.html>

4. Економіка і організація інноваційної діяльності підприємства – [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zntu.edu.ua/ekonomika-i-organizaciya-innovacijnoyi-diyalnosti-pidpryemstva>

Розробник _____

(Тетяна ДАНИЛОВА)

Гарант освітньої програми _____

(Кіра СПІРІДОНОВА)

Затверджено на засіданні кафедри планування і організації виробництва
Протокол від «30» 08 2021 р. № 1